

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2009.gada 28.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Vīnkalna,
tiesneši V.Endzelis un K.Krastiņa,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Vika Wood” pārstāvim A.S. un atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvei Ievai Šmitei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Vika Timber” (pēc reorganizācijas sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Vika Wood”) pieteikumu par Konkurences padomes 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.E02-15 (protokola Nr.15, 3§) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Konkurences padomes (turpmāk arī – Padome vai atbildētājs) 2007.gada 7.marta lēmumu Nr.E02-15 (protokola Nr.15, 3§) (turpmāk – Lēmums) konstatēts, ka, neiesniedzot ziņojumu pirms apvienošanās, kas notika 2006.gada 15.septembrī, apvienošanās dalībnieks – sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Vika Timber” – ir pārkāpis Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktu, un uzlikts SIA „Vika Timber” kā 100% SIA „Vika Wood” kapitāla daļu ieguvējam naudas sods Ls 7700 (septiņi tūkstoši septiņi simti latu) apmērā.

Lēmums pamatots šādi.

[1.1] Padome 2006.gada 17.oktobrī saņēma ziņojumu par SIA „Vika Timber” un SIA „Vika Wood” apvienošanos. Tā kā ziņojuma saturs nebija pilnīgs un neatbilda Ministru kabineta 2004.gada 26.oktobra noteikumiem Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi Nr.897), Padome 2006.gada 20.oktobrī nosūtīja vēstuli par to, ka saņemtais ziņojums ir nepilnīgs. SIA „Vika Timber” 2006.gada 1.decembrī, iesniedzot ziņojuma papildinājumus, novērsa trūkumus ziņojumā, līdz ar to 2006.gada 1.decembris tiek uzskatīts par pilna ziņojuma saņemšanas datumu.

[1.2] Padome 2007.gada 14.februāra lēmumā Nr.9 lietā Nr.2710/06/06/17 „Par SIA „Vika Timber” un SIA „Vika Wood” 2006.gada 17.oktobra ziņojumu par apvienošanas” konstatēja, ka atbilstoši Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktam darījums uzskatāms par apvienošanas, jo atbilst Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā noteiktajam kritērijam. Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otro daļu un Noteikumu Nr.897 2.punktu ziņojumu bija pienākums iesniegt SIA „Vika Timber”.

[1.3] Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, ziņojumu par apvienošanas Padomē iesniedz pirms apvienošanās. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra informāciju 2006.gada 6.septembrī SIA „Vika Wood” 100% kapitāla daļas piederēja uzņēmumam Hebeda Tra AB. 2006.gada 15.septembrī tika noslēgts SIA „Vika Wood” 100% kapitāla daļu pirkuma līgums starp SIA „Vika Timber” kā pircēju un Hebeda Tra AB kā pārdevēju. 2006.gada 15.septembrī SIA „Vika Timber” reģistrējās Uzņēmumu reģistrā kā 100% SIA „Vika Wood” kapitāldaļu īpašnice, un līdz ar to apvienošanās tika pabeigta un tādējādi atzīstama par notikušu 2006.gada 15.septembrī. Pilnīgu ziņojumu par apvienošanas tās dalībnieki Padomē iesniedza 2006.gada 1.decembrī, tādējādi pārkāpjot Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikto prasību iesniegt ziņojumu pirms apvienošanās.

[1.4] Padome ir izvērtējusi SIA „Vika Timber” argumentus par lietā esošajiem dokumentiem un secinājusi turpmāk minēto.

[1.4.1] SIA „Vika Timber” pārstāvis nepamatoti norāda, ka Padome 2006.gada 4.septembra atbildes vēstulē Nr.2180 nav sniegusi juridisko pamatojumu. Minētajā vēstulē Padome norādīja, ka SIA „Vika Wood” 2005.gada apgrozījums bija 33,6 miljoni latu, līdz ar to izpildās Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā noteiktais kritērijs paziņojuma iesniegšanai, un apvienošanās dalībniekiem par to jāiesniedz ziņojums Padomē. Vienlaicīgi minētajā vēstulē Padome norādīja, ka Konkurences likuma 16.panta pirmā daļa noteic, ka par pilnīgu uzskatāms ziņojums, kas atbilst Noteikumu Nr.897 prasībām. Tādējādi SIA „Vika Timber” arguments, ka Padomes vēstulē nebija sniegts attiecīgs juridiskais pamatojums, kura noskaidrošanai SIA „Vika Timber” bija nepieciešams papildu skaidrojums, līdz ar to arī laiks, ir noraidāms.

[1.4.2] Padome 2006.gada 4.septembra atbildes vēstulē Nr.2180 norādīja, ka bez padziļinātas izpētes, kura tiks veikta pēc pilnīga ziņojuma iesniegšanas, nevar viennozīmīgi atbildēt, vai SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat” ir viena konkrētā tirgus dalībnieki Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē. Līdz ar to SIA „Vika Timber” bija zināms, ka Padomei ir nepieciešams veikt padziļinātu izpēti, un arguments, ka apvienošanās dalībnieki sākotnēji sašaurināti tulkoja Konkurences likuma 15.panta otrās daļas lietoto jēdzienu „apvienošanās dalībnieki”, ir noraidāms. Turklāt, arī sašaurināti tulkojot jēdzienu „apvienošanās dalībnieki”, nevar nonākt pie secinājuma, ka šis jēdziens attiektos tikai uz vienā

tirgū esošiem tirgus dalībniekiem. Šāda slēdziena izdarīšana ir juridiski nekorekta un nepamatota.

Noteikumos Nr.897 un to pielikumā ir nepārprotami noteikts, kuriem apvienošanās dalībniekiem ir pienākums iesniegt ziņojumu un kādu informāciju ziņojuma iesniedzējam jāiesniedz. Minētais regulējums publiski pieejamā ārējā normatīvā aktā ir iekļauts ar mērķi, lai tirgus dalībniekiem būtu zināms, kuram ir pienākums iesniegt ziņojumu un kādu informāciju ziņojuma iesniedzējam ir pienākums ietvert apvienošanās ziņojumā. Tikai tad, ja ziņojumā ir sniegta pilnīga informācija, Padomei ir iespēja izvērtēt paziņoto apvienošanās.

Tādējādi SIA „Vika Timber” nebija tiesiska pamata un no iestādes iepriekšējās rīcības arī neizrietēja faktiskais pamats paļauties, ka saistībā ar konkrēto apvienošanās ziņojums Padomē nebūtu jāiesniedz.

[1.4.3] Padome norāda, ka līdz 2006.gada 1.decembrim, kad tika iesniegts pilnīgs ziņojums, Padomes darbiniekiem nebija zināma visa ar apvienošanās darījumu saistītā informācija, tāpēc arī SIA „Vika Timber” apvienošanās sakarā tika norādīta atsauce uz lietu „Par Siemens Aktiengesellschaft 2006.gada 28.jūnija ziņojumu par apvienošanās”. Atšķirība lietā „Par Siemens Aktiengesellschaft 2006.gada 28.jūnija ziņojumu par apvienošanās” no lietas „Par SIA „Vika Timber” un SIA „Vika Wood” 2006.gada 17.oktobra ziņojumu par apvienošanās” ir tāda, ka ziņojumu *Siemens Aktiengesellschaft* Padomē iesniedza pirms apvienošanās, savukārt SIA „Vika Timber” ziņojumu iesniedza jau pēc apvienošanās. Līdz ar to minētās lietas līdzība ar lietu „Par iespējamo Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pārkāpumu SIA „Vika Timber” darbībās” ir faktā, ka abas apvienošanās tika pabeigtas līdz Padomes atļaujas saņemšanai.

Padome noraidīja SIA „Vika Timber” norādīto, ka ziņojuma iesniegšanas nokavējums Padomes praksē negatīvas sekas nerada. Šis arguments pēc būtības ir pretrunā ar Padomes līdzšinējo praksi, jo par ziņojuma iesniegšanas nokavējumu tā iesniedzējam vienmēr tiek piemērotas soda sankcijas neatkarīgi no konkrētā darījuma ietekmes uz tirgu.

[1.4.4] Padomei par iespējamo plānoto apvienošanās darījumu kļuva zināms no 2006.gada 22.augustā saņemtās vēstules. Tomēr vēstules saturā nekas nebija norādīts par darījuma steidzamību, izņemot to, ka apvienošanās darījums tiks realizēts, dibinot jaunu SIA.

Padome konstatējusi, ka apvienošanās darījums tika realizēts 2006.gada 15.septembrī, neievērojot Konkurences likumā 15. un 16.pantā paredzēto kārtību. Tāpat Padome konstatējusi, ka apvienošanās darījumam, t.i., SIA „Vika Wood” 100% kapitāla daļu pirkšanai, netika izveidota jauna SIA, bet gan to pirkšanu veica 2005.gada 26.oktobrī komercreģistrā reģistrētā SIA „Vika Timber”. Līdz ar to SIA „Vika Timber” arguments, ka priekšnoteikums šā darījuma noslēgšanai bija tā nekavējoša noslēgšana, ir noraidāms. Turklāt Padome norādīja, ka minētais arguments pēc būtības nevar tikt uzskatīts par attaisnojumu Konkurences likumā noteikto prasību neievērošanai.

[1.4.5] Noteikumi Nr.897 nosaka obligātas prasības attiecībā par ziņojuma saturu. Minētā informācija ir nepieciešama attiecīgā darījuma izvērtēšanai. Padomes 2006.gada 20.oktobra vēstulē Nr.2689 norādītos trūkumus nevar uzskatīt par nebūtiskiem, jo par šo dokumentu un informācijas iesniegšanas nepieciešamību ir norādīts minētajā normatīvajā aktā. Izvērtējot Padomes 2007.gada 14.februāra lēmumā Nr.9 lietā Nr.2710/06/06/17 konstatēto un šīs lietas materiālus, Padome konstatējusi, ka 2006.gada 1.decembris ir atzīstams par pilnīga ziņojuma iesniegšanas dienu, jo SIA „Vika Timber” līdz 2006.gada 1.decembrim nebija iesniegusi to informāciju, kuru saskaņā ar Noteikumiem Nr.897 tai bija pienākums iesniegt Padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta otro daļu tirgus dalībniekiem ir pienākums iesniegt ziņojumu Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1. un 2.punktā noteiktajos gadījumos pirms apvienošanās. Konkurences likuma 17.panta pirmā daļa paredz tiesības Padomei pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam, ja ziņojums nav iesniegts Konkurences likumā noteiktos gadījumos.

Tādējādi atbilstoši Konkurences likuma 15.panta otrajai daļai pārkāpums ir uzskatāms par notikušu arī gadījumos, kad ziņojumu par apvienošanos tirgus dalībnieks ir iesniedzis vēlāk, t.i., pēc apvienošanās. Apstākli, ka tirgus dalībnieks ir iesniedzis ziņojumu pēc savas iniciatīvas, kā arī dienu skaitu, kādu tas ir nokavējis, jāņem vērā, vērtējot naudas soda apmēru.

Padome atzinusi, ka pārējie SIA „Vika Timber” pārstāvja argumenti nav būtiski lēmuma pieņemšanā.

[1.5] Administratīvā akta izdošana par naudas soda piemērošanu konkrētajā gadījumā ir nepieciešama, lai sasniegtu leģitīmu mērķi un piemērotu attiecīgā mērķa sasniegšanai adekvātu sodu. Attiecīgo mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk ierobežo pārkāpēju. Konkurences likums pieprasa, lai tirgus dalībnieku apvienošanās tiek paziņota pirms apvienošanās, lai būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū. Tādējādi varētu savlaicīgi novērst apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci tirgū. Konkurences likuma 17.panta pirmā daļa noteic, „ja ziņojums nav iesniegts šajā likumā noteiktajos gadījumos, Konkurences padome var pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1000 latiem par dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt.”

Nosakot naudas soda apmēru par ziņojuma neiesniegšanu pirms apvienošanās, Padome izvērtējusi lietas apstākļus, un, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu pieņemšanas samērīgumu, nepieciešamību, piemērotību, vajadzību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ņēmusi vērā šādus faktus:

- 1) 2007.gada 14.februāra lēmumā Nr.9 par tirgus dalībnieku apvienošanos lietā Nr.2710/06/06/17 konstatētos apstākļus attiecībā uz apvienošanos ietekmi uz konkurenci konkrētajos tirgos;
- 2) ziņojumu SIA „Vika Timber” iesniedza pēc savas iniciatīvas;

- 3) apvienošanās bija jāpaziņo ne vēlāk kā 2006.gada 14.septembrī, bet tika paziņota ar 77 dienu nokavējumu – 2006.gada 1.decembrī;
- 4) piemērojamai sankcijai ir jākalpo par mērķi atturēt citus tirgus dalībniekus no pārkāpuma izdarīšanas;
- 5) Konkurences likums pieprasa, lai tirgus dalībnieku apvienošanās tiktu paziņotas pirms apvienošanās, lai būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū, kā arī tādējādi varētu savlaicīgi novērst apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci tirgū.

Lietas izpētes gaitā Padome nekonstatēja apstākļus, kas varētu sniegt attaisnojumu, kāpēc ziņojums netika iesniegts savlaicīgi.

[2] 2007.gada 17.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Vika Timber” (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Padome nav izvērtējusi to, ka pieteicēja iesniedza ziņojumu nevis 2006.gada 1.decembrī, kā to uzskata atbildētājs, bet gan 2006.gada 17.oktobrī, tas ir – 45 dienas ātrāk, kā rezultātā nokavējums ir nevis 77 dienas, kā uzskata Padome, bet 32 dienas.

[2.2] Padome arī nepamatoti nokavējuma termiņā ir ieskaitījusi laiku, kurā tā uzdeva pieteicējai iegūt informāciju no trešajām personām SIA „Biko-Lat” un SIA „CED”, kuras nav iesaistītas konkrētajā apvienošanās procesā. Komerccabiedrībām nav pienākuma sniegt komercnoslēpumu saturošu informāciju citiem privāto tiesību subjektiem, tāpēc minētais apstāklis pieteicējai radīja objektīvas grūtības iesniegt atbildētāja prasītās ziņas. Minēto argumentu pieteicēja jau atbildētājam bija izteikusi paskaidrojumos, tomēr atbildētājs to nav ņēmis vērā.

[2.3] Bija jāņem vērā, ka nokavējums daļēji radās atbildētāja rīcības rezultātā. Pieteicēja iepriekš rakstveidā vērsās pie atbildētāja ar jautājumu par to, vai ziņojumu konkrētajā gadījumā ir jāiesniedz. Tika saņemta atbilde bez juridiskas argumentācijas, kā rezultātā pieteicēja nevarēja izvērtēt atbildes pamatotību. Savukārt 2006.gada 20.oktobra vēstulē Nr.2689 Konkurences padome pieteicējai norādīja, ka 2006.gada 17.oktobrī iesniegtajā ziņojumā pieteicēja esot nepareizi aprēķinājusi apgrozījumu, taču nebija norādīts, kā šī nepareizība izpaužas.

[2.4] Bija jāņem vērā, ka apvienošanās dalībnieki nav konkurenti, līdz ar to apvienošanās rezultātā nepastāv konkurences izkropļošanas risks, tāds pat teorētiski nevar pastāvēt. Tomēr pieteicējai uzlikts tāda paša apmēra sods (Ls 100 par katru nokavēto dienu), kādu Konkurences padome uzliek analogiskās situācijās tādiem pārkāpējiem, kuri ir reāli konkurenti. Tādējādi pārkāpts taisnīguma un samērīguma princips.

[2.5] Konkurences padome ar 2006.gada 31.maija lēmumu lietā Nr.p/06/05/1 analogiskā situācijā samazināja SIA „Neste” sodu zem Ls 100 par katru nokavēto dienu par periodu, kurā SIA „Neste” bija grūtības iegūt

informāciju no trešās personas. Savukārt Konkurences padome ar 2006.gada 21.jūnija lēmumu lietā Nr.p/06/05/2 līdzīga iemesla dēļ samazināja SIA „Neste” uzlikto naudas sodu pat līdz 20 reizēm – uz Ls 5.

[3] Administratīvās rajona tiesas tiesnese ar 2007.gada 19.aprīļa lēmumu [2] minēto pieteikumu pieņēma un ierosināja administratīvo lietu Nr.A42476507.

[4] Rakstveida paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka pieteicējas pieteikumu neatzīst, un lūdz pieteikumu noraidīt. Paskaidrojumos norādīti Lēmumā minētie argumenti.

[5] 2008.gada 1.septembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts Padomes lūgums par administratīvās lietas nodošanu izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai sakarā ar grozījumiem Konkurences likumā.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 4.septembra lēmumu apmierināts Padomes lūgums un administratīvā lieta Nr.A42476507 nosūtīta pēc piekritības izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Ar 2008.gada 26.septembra lēmumu Administratīvās apgabaltiesas tiesnese pieņēma savā tiesvedībā administratīvo lietu Nr.A42476507, piešķirot lietai Nr.A43001308.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja uz pieteikumā norādītajiem pamatiem.

Atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā norādītajiem motīviem.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots.

[8] Konkurences padome 2007.gada 14.februāra lēmumā lietā Nr.2710/06/06/17 par SIA „Vika Timber” un SIA „Vika Wood” apvienošanas konstatēja un secināja turpmāk minēto, par ko lietā nav strīda.

Pirms šajā lietā izskatāmās apvienošanās veikšanas 2005.gada 26.oktobrī komercreģistrā reģistrēta SIA „Vika Timber” ar reģistrācijas Nr.40003777822. Tās darbības veidi bija meitas sabiedrības SIA „Vika Wood” kapitāla daļu pārvalde. SIA „Vika Timber” bija speciāli SIA „Vika Wood” kapitāla daļu pirkšanai dibināta sabiedrība, kuras 65% kapitāla daļu piederēja Islandē reģistrētam uzņēmumam Norvik hf, kurš reģistrēts Islandes komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.670400-2390. Atlikušās 35% SIA „Vika Timber” kapitāla daļas

piederēja Latvijā reģistrētai komercsabiedrībai SIA „Solvina”, kura reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003397204.

Uzņēmumu Norvik hf ar 47,90% kapitāla daļu pārvaldi kontrolēja fiziskā persona – Islandes rezidents Jon Helgi Gudmundsson, kuram netieši piederēja arī 90,5% līdzdalības SIA „Solvina”.

Jon Helgi Gudmundsson ar uzņēmuma Norvik hf starpniecību kontrolēja 100% kapitāla citā Latvijā reģistrētā komercsabiedrībā SIA „Biko-Lat”, kura reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003139859.

SIA „Biko-Lat” darbības veidi ir augstas pievienotās vērtības koka izstrādājumu ražošana (patēriņam gatava produkcija – logu rāmji, sētas dēļi utt.). Savukārt SIA „Biko-Lat” realizē izšķirošu ietekmi meitas uzņēmumā SIA „CED”, kura reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003132920. SIA „CED” darbības veidi ir kokapstrāde, dārza izstrādājumu ražošana, brikešu un granulū ražošana.

Padome secināja, ka saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 2.un 9.punktā noteikto SIA „Vika Timber”, SIA „Biko-Lat” un SIA „CED” ir uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku.

1995.gada 30.janvārī SIA „Vika Wood” reģistrēta uzņēmumu reģistrā ar reģistrācijas Nr.40003241801. SIA „Vika Wood” darbības veidi ir neapstrādātu kokmateriālu (apaļkoku, baļķu) iepirkšana un neapstrādātu zāgmateriālu (brusu, dēļu) izgatavošana no iepirktajiem apaļkokiem.

Sākotnējais SIA „Vika Wood” dalībnieks bija Zviedrijā reģistrētais uzņēmums Hebeda Tra AB, kurš reģistrēts Zviedrijas komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.5564268364, kam piederēja 100% SIA „Vika Wood” kapitāla daļu. Kapitāla daļu pirkuma līguma brīdī, t.i., 2006.gada 15.septembrī, SIA „Vika Wood” vienīgais dalībnieks bija Hebeda Tra AB.

Saskaņā ar 2006.gada 1.decembrī apvienošanās dalībnieku sniegto informāciju Padomei SIA „Vika Wood” apgrozījums 2005.gadā bija Ls 33 619 757, SIA „Biko-Lat” – Ls 21 005 314 un SIA „CED” – Ls 5 193 153, kas kopā ir Ls 59 818 224.

Tiešais apvienošanās dalībnieks SIA „Vika Timber” ir jaundibināta sabiedrība, kura uzsāka darbību 2005.gada 26.oktobrī, tās neto apgrozījums par 2005.gadu nav pieejams.

Ziņojumā pieteicēja norādījusi, ka mežsaimniecības sektoru pēc veiktās darbības veidiem var iedalīt 3 grupās: 1) darbība meža teritorijā, t.i., koku stādīšana, audzēšana, izciršana u.c.; 2) iegūtās koksnes sākotnējā apstrādāšana, t.i., zāgmateriālu sagatave; 3) zāgmateriālu izmantošana gatavās produkcijas ražošanā, t.i., koka mēbeļu, grīdas segumu ražošana u.c. Ziņojumā sniegta informācija, ka SIA „Biko-Lat” iepērk zāgmateriālus un ražo augstas pievienotās vērtības gatavo produkciju (logu rāmji, durvis, sētas dēļi, dārza mēbeles, koka paneļu mājas u.tml.), ko izplata tālāk, darbojoties šādos konkrētajos tirgos vairumtirdzniecības līmenī: 1) garumā sazāģētu, kaltētu vai nekaltētu zāgmateriālu (izejviela) iegāde; 2) iegādāto zāgmateriālu tālāka apstrāde

uzņēmumā (kaltēšana, šķirošana, ēvelēšana, spiedienimprignēšana, gatavo izstrādājumu izgatavošana u.c.) un gatavās produkcijas piegāde klientiem.

SIA „Biko-Lat” darbības sfēra ietilpst trešajā grupā no trim iepriekšminētajām mežsaimniecības sektora grupām.

Ziņojumā norādīts, ka SIA „Vika Wood” darbojas šādā konkrētajā tirgū vairumtirdzniecības līmenī: 1) apaļkoku (baļķu) iepirkšana; 2) sākotnējā apstrādāšana (baļķu šķirošana, zāģēšana, žāvēšana) un pārdošana (zāģmateriālu produkcijas piegāde).

Tādējādi ziņojuma iesniedzēji uzskata, ka SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat”, lai arī nodarbojas ar šķietami līdzīgu darbību kokapstrādes sektorā, tomēr neatrodas vienā konkrētās preces tirgū un nav konkurenti to ražotās gatavās produkcijas jomā.

Lai izvērtētu apvienošanas objektīvi, Padome nosūtīja informācijas pieprasījuma vēstules Centrālās statistikas pārvaldei, SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat”. 2006.gada 1.decembrī SIA „Vika Timber” papildus iesniegtā informācija parāda, ka SIA „Biko-Lat” un SIA „Vika Wood” darbības veidi zināmā mērā pārklājas, realizējot šādus zāģmateriālu veidus: kombinētās nomenklatūras kods – 4407 10 91 (egle), kombinētās nomenklatūras kods – 4407 10 93 (priede) (turpmāk tekstā egles un priedes zāģmateriāli).

2007.gada 11.janvārī Padomē tika arī saņemta SIA „Vika Timber” papildu iesniegtā informācija par SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat” ražoto produkciju (sīkāku tās sadalījumu pa preču veidiem), t.i., egles un priedes zāģmateriāliem. SIA „Vika Wood” ražotā produkcija ir: egles zāģmateriāli – zāģētas, žāvētas, šķirotas egles šķērsgriezumos, kā arī priedes zāģmateriāli – zāģētas, žāvētas, šķirotas priedes šķērsgriezumos. Savukārt SIA „Biko-Lat” ražotā produkcija ir: egles zāģmateriāli – žāvētas, zāģētas egles (neēvelētas), šķērsgriezumos, kā arī priedes zāģmateriāli – žāvētas, zāģētas priedes (neēvelētas) šķērsgriezumos.

SIA „Vika Timber” 2007.gada 1.februārī precizējot šo informāciju, secināts, ka SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat” sortiments dēļu izgatavošanā pārsedzas vairāku izmēru kategorijās. Tādējādi SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat” ražo arī identisku produkciju, vienlaicīgi ņemot vērā faktu, ka šie zāģmateriāli lielākoties ir dažāda garuma.

Līdz ar to secināms, ka apvienošanās gadījumā notiek abu komercsabiedrību ražotās produkcijas pārklāšanās un ka šajā lietā Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētās preces tirgus ir zāģmateriālu realizācijas tirgus. Šādi konkrēto tirgu Padome ir definējusi arī lietā Nr.665k/02/06/18 „Par Stora Enso Oyj un AS Sylvester Grupas apvienoanos”.

Zāģmateriāli tiek ražoti no zāģbaļķiem un tiek izmantoti galvenokārt ēku celtniecībai un atjaunošanai, galdniecībai, mēbeļu izgatavošanai un iepakojšanas vajadzībām, un to ražošanai ir nepieciešamas speciālas iekārtas. Tā kā Konkurences padomei ir jāizvērtē apvienošanās ietekme Latvijas teritorijā, tad saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu par konkrēto ģeogrāfisko tirgu tiek noteikta Latvijas teritorija. Tādējādi konkrētais tirgus Konkurences likuma

1.panta 4.punkta izpratnē tiek definēts kā zāgmateriālu realizācijas tirgus Latvijas teritorijā.

Kopējais realizētais egles un priedes zāgmateriālu daudzums Latvijā 2005.gadā bija 522 471 m³. Salīdzinot šo rādītāju ar SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat” realizēto egles un priedes zāgmateriālu daudzumu 2005.gadā Latvijā un aprēķinot abu komersantu tirgus daļu zāgmateriālu realizācijas tirgū Latvijā minētajā periodā, secināts, ka apvienošanās rezultātā notiks tikai neliela koncentrācija.

Saskaņā ar ziņojumā minēto apvienošanās dalībnieku mērķis ir kapitālsabiedrību dalībnieku maiņa. Apvienošanās dalībnieki uzskata, ka apvienošanās rezultātā pieaugs SIA „Vika Wood” darbības efektivitāte, kā arī tiks samazinātas SIA „Vika Wood” pakalpojumu un preču izplatīšanas izmaksas, jo sadarbība norisināsies vienas komersantu grupas ietvaros. Padome, izvērtējot apvienošanās ietekmi uz konkurenci Latvijas tirgū, secināja, tā kā apvienošanās dalībnieku realizētās produkcijas pārklāšanās Latvijas teritorijā ir neliela un tā nerada būtisku apvienošanās dalībnieku tirgus varas palielināšanos konkrētajos tirgos, tad minētajām komercsabiedrībām nerodas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis, kā arī netiek būtiski samazināta konkurence zāgmateriālu realizācijas tirgū Latvijas teritorijā.

[9] Apgabaltiesa šajā lietā konstatē turpmāk minētos būtiskos faktiskos uz tiesiskos apstākļus.

2006.gada 15.septembrī tika noslēgts SIA „Vika Wood” 100% kapitāla daļu pirkuma līgums starp SIA „Vika Timber” kā pircēju un Hebeda Tra AB kā pārdevēju. 2006.gada 15.septembrī SIA „Vika Timber” reģistrējās Uzņēmumu reģistrā kā 100% SIA „Vika Wood” kapitāldaļu īpašniece. Pirms 2006.gada 15.septembra SIA „Vika Wood” 100% kapitāla daļas piederēja uzņēmumam Hebeda Tra AB.

Ņemot vērā minēto, kā arī [8] norādīto, atzīstams, ka Lēmumā [1.3] pareizi atzīts, ka SIA „Vika Wood” un SIA „Vika Timber” apvienošanās datums ir 2006.gada 15.septembris.

Saskaņā ar Konkurences likuma (*tiesību normas norādītas Lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošajā redakcijā*) 15.panta pirmās daļas 3.punktu tirgus dalībnieku apvienošanās ir tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem. Saskaņā ar minētā likuma 15.panta otrās daļas pirmo punktu tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja (..) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu.

Tā kā SIA „Vika Wood” un SIA „Vika Timber” (tiešie apvienošanās dalībnieki) apvienojās kā tirgus dalībnieki, un SIA „Vika Wood” 2005.gada apgrozījums bija ne mazāks kā 25 miljoni latu (33,6 miljoni latu), tādējādi šādos apstākļos pirms tirgus dalībnieku apvienošanās SIA „Vika Timber” bija jāiesniedz Padomei ziņojumu saskaņā ar Konkurences likuma 16.pantu.

Nav strīda, ka ziņojums pirms apvienošanās netika iesniegts. Līdz ar to SIA „Vika Timber” nav ievērojusi Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktu un trešo daļu.

Līdz ar to lietā bija pamats pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu SIA „Vika Timber” saskaņā ar Konkurences likuma 17.panta pirmo daļu. Minētā tiesību norma Lēmuma pieņemšanas brīdī noteica, ja ziņojums nav iesniegts šajā likumā noteiktajos gadījumos, Konkurences padome var pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1000 latiem par katru dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt (..).

[10] Kā izriet no Konkurences likuma 17.panta pirmās daļas, naudas sodu jaunajam tirgus dalībniekam var uzlikt par katru dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt.

Pieteicējas ieskatā Padome nav izvērtējusi to, ka pieteicēja iesniedza ziņojumu nevis 2006.gada 1.decembrī, kā to uzskata atbildētājs, bet gan 2006.gada 17.oktobrī, tas ir – 45 dienas ātrāk, kā rezultātā nokavējums ir nevis 77 dienas, kā uzskata Padome, bet 32 dienas.

Līdz ar to noskaidrojams, kurš uzskatāms par datumu, kad SIA „Vika Timber” iesniedza Padomei ziņojumu.

Noteikumi Nr.897 (*bija spēkā apvienošanās, ziņojuma iesniegšanas un Lēmuma pieņemšanas brīdī*) noteica kārtību, kādā Padomē iesniedzams un izskatāms atbilstoši šiem noteikumiem pielikumā norādītajam paraugam sastādītais ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos, kā arī apgrozījuma aprēķināšanas kārtību.

Minētie noteikumi citastarp noregulēja arī gadījumus, kad netika iesniegts pilnīgs ziņojums. Šādā gadījumā saskaņā ar 3.punktu Padomes pienākums bija par to informēt iesniedzēju, kā tas bija arī šajā lietā.

No minētā secināms, lai persona izpildītu Konkurences likuma 15.panta otrās daļas pirmā punkta pienākumu iesniegt ziņojumu, Padomē ir iesniedzams pilnīgs ziņojums – tāds, kas atbilst Noteikumu Nr.897 prasībām. Minētais secinājums citastarp izriet arī no ziņojuma iesniegšanas mērķa – tas iesniedzams, lai Padome jautājuma par atļaujas došanu apvienošanās veikšanai vai aizliegtu apvienošanos izlemšanai varētu saskaņā ar pilnīgu informāciju izvērtēt konkrētās apvienošanās ietekmi uz tirgu (Konkurences likuma 16.pants, Noteikumu Nr.897 III nodaļa).

No lietas materiāliem redzams, ka SIA „Vika Timber” 2006.gada 17.oktobra ziņojums par apvienošanos nebija pilnīgs, proti, tajā Padome

konstatēja atsevišķas neatbilstības Noteikumu Nr.897 prasībām: 1) ziņojumā ietvertais apvienošanās dalībnieku apgrozījums nebija aprēķināts atbilstoši Noteikumu Nr.897 prasībām; 2) nebija sniegta informācija par SIA „CED”, kas ir SIA „Biko-Lat” meitas uzņēmums; 3) 2006.gada 15.septembra līgumam par SIA „Vika Wood” kapitāldaļu pirkumu nebija pievienoti tajā norādītie pielikumi, līgums nebija apliecināts; 4) ziņojumam saskaņā ar Noteikumu Nr.897 pielikuma 9.1.punktu nebija pievienotas pilnvaroto personu pilnvaras; 5) ziņojumam pievienotā SIA „Vika Wood” gada pārskata kopija, SIA „Vika Timber” statūtu kopija un SIA „Vika Wood” statūtu kopija nebija apliecinātas; 6) ziņojumam pretēji Noteikumu Nr.897 pielikuma 9.5.punktam nebija pievienots SIA „Biko-Lat” gada pārskats un statūti; 7) ziņojumam nebija pievienots, bet bija nepieciešams pievienot SIA „Vika Wood” un SIA „Biko-Lat” ražotās un eksportētās produkcijas sortimentu, tā kā abi komersanti nodarbojas ar zāgmateriālu tirdzniecību Latvijas teritorijā un eksportu; 8) ziņojumā pretēji Noteikumu Nr.897 pielikuma 4.3.punktam nebija norādīta pārvaldes locekļu adrese, tālruna un faksa numurs un e-pasta adrese (Konkurences padomes 2006.gada 20.oktobra vēstule Nr.2689 SIA „Vika Timber”, *lietas pielikuma 89.-90.lapa*).

Apgabaltiesa uzskata, ka Padome konkrētos trūkumus pieteicējas sākotnējā ziņojumā ir konstatējusi pareizi. Proti, pretēji Noteikumu Nr.897 prasībām daļa pieteicējas iesniegto dokumentu nebija tiesību normās noteiktajā kārtībā apliecināti, iztrūka informācijas par būtiskiem lietā izvērtējamiem faktiem.

Attiecībā uz konstatēto trūkumu, ka ziņojumā ietvertais apvienošanās dalībnieku apgrozījums nebija aprēķināts atbilstoši Noteikumu Nr.897 prasībām, pieteicēja norādījusi, ka Padome nebija pamatojusi, kas aprēķinā ir nepareizs. Apgabaltiesa norāda, ka Padomes uzdevums nav pieteicējas vietā veikt pareizu aprēķinu, bet tā pamatoti, konstatējot neatbilstību, norādījusi, saskaņā ar kādām tiesību normām tas jāveic. Nav strīda, ka pieteicēja 2006.gada 1.decembra ziņojumā ir veikusi pareizu aprēķinu.

Šādos apstākļos apgabaltiesa pilnībā pievienojas Lēmumā norādītajai argumentācijai, ka Noteikumos Nr.897 un to pielikumā ir nepārprotami noteikts, kuriem apvienošanās dalībniekiem ir pienākums iesniegt ziņojumu un kādu informāciju ziņojuma iesniedzējam jāiesniedz. Minētais regulējums publiski pieejamā ārējā normatīvajā aktā ir iekļauts ar mērķi, lai tirgus dalībniekiem būtu zināms, kuram ir pienākums iesniegt ziņojumu un kādu informāciju ziņojuma iesniedzējam ir pienākums ietvert apvienošanās ziņojumā. Tikai tad, ja ziņojumā ir sniegta pilnīga informācija, Padomei ir iespēja izvērtēt paziņoto apvienošanos.

Tādējādi ir atzīstams, ka SIA „Vika Timber” iesniedza ziņojumu nevis 2006.gada 17.oktobrī, bet gan 2006.gada 1.decembrī, tas ir, kad tika iesniegts tiesību normām atbilstošs pilnīgs ziņojums, sakarā ar kuru Padome varēja uzsākt tā izvērtēšanu pēc būtības saskaņā ar Noteikumiem Nr.897.

Līdz ar to atbildētājs pamatoti saskaņā ar Konkurences likuma 17.panta pirmo daļu naudas sodu jaunajam tirgus dalībniekam uzlika par katru dienu,

skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt, tas ir, par periodu no 2006.gada 15.septembra līdz pilnīga ziņojuma iesniegšanas dienai – 2006.gada 1.decembrim (77 dienas).

[11] Saskaņā ar Konkurences likuma 17.panta pirmo daļu naudas sodu var uzlikt līdz 1000 latiem [par katru dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt].

Tādējādi iestādei, pieņemot lēmumu par naudas soda uzlikšanu, jāizdara lietderības apsvērumi attiecībā par naudas soda apmēru.

Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējai naudas sods uzlikts 100 latu apmērā par 77 dienām – par katru dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt.

Šāds naudas soda apmērs Lēmumā pamatots ar to, ka piemērojamai sankcijai ir jākalpo par mērķi atturēt citus tirgus dalībniekus no pārkāpuma izdarīšanas; ka Konkurences likums pieprasa, lai tirgus dalībnieku apvienošanās tiktu paziņotas pirms apvienošanās, lai būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū, kā arī tādējādi varētu savlaicīgi novērst apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci tirgū; ka ziņojumu SIA „Vika Timber” iesniedza pēc savas iniciatīvas; kā arī ņemts vērā ziņojuma iesniegšanai nokavēto dienu skaits.

Pieteicējas ieskatā atbildētājam, nosakot naudas soda apmēru, nebija nokavējuma termiņā jāieskaita laiku, kurā tā uzdeva pieteicējai iegūt informāciju no trešajām personām SIA „Biko-Lat” un SIA „CED”, kuras nav iesaistītas konkrētajā apvienošanās procesā; bija jāņem vērā, ka nokavējums daļēji radās atbildētāja rīcības rezultātā, kurš nesniedza juridisku argumentāciju par nepieciešamību iesniegt ziņojumu; bija jāņem vērā, ka apvienošanās dalībnieki nav konkurenti un ka līdz ar to apvienošanās rezultātā nepastāv un nevarēja pastāvēt konkurences izkropļošanas risks; nav ievērots vienlīdzības princips ar citām personām, kurām piemērots naudas sods mazākā apmērā līdzīgos apstākļos.

[11.1] Apgabaltiesa noraida kā nepamatotu pieteicējas argumentu, ka, nosakot naudas soda apmēru, nebija nokavējuma termiņā jāieskaita laiku, kurā Padome uzdeva pieteicējai iegūt informāciju no trešajām personām SIA „Biko-Lat” un SIA „CED”, kuras nav iesaistītas konkrētajā apvienošanās procesā.

Kā konstatēts [10], nokavējumā tiek ieskaitīts viss laiks, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt. Apgabaltiesa nekonstatē, ka citās lietās Padome būtu rīkojusies atšķirīgi, tostarp pieteicējas norādītajās SIA „Neste Latvija” lietās. Minēto apstākli jāņem vērā, nosakot naudas soda apmēru, nevis laiku, par kuru tas aprēķināms.

[11.2] Pieteicējas ieskatā jāņem vērā, ka nokavējums daļēji radās atbildētāja rīcības rezultātā, kurš nesniedza juridisku argumentāciju par nepieciešamību iesniegt ziņojumu.

Apgabaltiesa minētajam pieteicējas argumentam nepiekrīt pēc būtības. Proti, kā tas pamatoti norādīts Lēmumā, pieteicējas pienākumu iesniegt ziņojumu noteica spēkā esošās tiesību normas, nevis kāda Padomes sniegta uzziņa. Tas ir, ziņojuma mērķis, kā norādīts iepriekš, ir tas, lai Padome jautājuma par atļaujas došanu apvienošanās veikšanai vai aizliegšanu apvienoties izlemšanai varētu saskaņā ar pilnīgu informāciju izvērtēt konkrētās apvienošanās ietekmi uz tirgu un iespējamās negatīvās sekas uz konkurences procesiem tirgū.

Kā redzams no Konkurences padomes 2007.gada 14.februāra lēmuma lietā Nr.2710/06/06/17 par SIA "Vika Timber" un SIA "Vika Wood" apvienošanos, tajā ir vērtēts zāgmateriālu realizācijas tirgus. Minētā tirgus dalībnieks bija SIA „Vika Wood”, SIA „Biko-Lat” un tā meitas uzņēmums SIA „CED”. Ņemot vērā Padomes [8] konstatēto un lietas materiālus to kopumā, apgabaltiesas ieskatā pieteicējai bija jāzina un tā zināja par minēto faktu par saistītajiem komersantiem. Līdz ar to pieteicējai nevarēja rasties tiesiskā paļāvība, ka konkrētajā apvienošanās gadījumā ziņojuma sniegšana nav nepieciešama. Turklāt uzziņu, ka ziņojums konkrētajā gadījumā nav jāiesniedz, Padome ne pieteicējai, ne citai personai nav sniegusi.

[11.3] Pieteicējas ieskatā pārkāpums ir maznozīmīgs. Pieteicējas ieskatā bija jāņem vērā, ka apvienošanās dalībnieki nav konkurenti un ka līdz ar to apvienošanās rezultātā nepastāv un nevarēja pastāvēt konkurences izkropļošanas risks.

Apgabaltiesa norāda, ka tieši tāpēc, lai citastarp šādus apstākļus Padome pārbaudītu, tiesību normas paredz ziņojuma iesniegšanu. Minētos apstākļus Padomei bija iespēja izvērtēt tieši pēc pilnīga ziņojuma iesniegšanas. Līdz ar to pretēji pieteicējas pārstāvja norādītajam apgabaltiesa uzskata, ka Padomes pieprasītajiem un pieteicējas vēlāk iesniegtajiem dokumentiem bija nozīme konkrētās apvienošanās lietā.

Savukārt Konkurences likuma 17.panta pirmā daļa neparedz, ka naudas sods uzliekams tikai gadījumā, ja apvienošanās rezultātā iestājušās nelabvēlīgas sekas. Minētā norma attiecas uz formālu pārkāpuma sastāvu, kas neprasa obligātu seku iestāšanos. Tādējādi tas, ka naudas sods ir uzliekams par attiecīgu pārkāpumu, izriet nevis no Padomes līdzšinējās prakses, bet no likumā definētā pārkāpuma sastāva.

Ņemot vērā minēto, nav nozīmes pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē izteiktajam argumentam, ka pieteicēja apzināti nav slēpusi kādu informāciju no Padomes. Nozīme ir tam, ka vajadzīgo informāciju pieteicēja tiesību normās noteiktajā kārtībā neiesniedza.

Nav pamata konkrēto pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu. Pārkāpuma nozīmīgu nevar vērtēt pēc sekām, kā to uzskata pieteicēja, jo tādā veidā netiktu sasniegts soda mērķis – novērst līdzīgu gadījumu atkārtāšanos.

[11.4] Apgabaltiesa arī nekonstatē, ka Padome nav ievērojusi vienlīdzības principu un ka Padome līdzīgos apstākļos citām personām būtu piemērojusi soda naudu mazākā apmērā.

Pieteicēja atsaukusies uz Padomes 2006.gada 31.maija lēmumu lietā Nr.p/06/05/1, kurā pieteicējas ieskatā analogiskā situācijā SIA „Neste Latvija” sods ticis samazināts zem Ls 100 par katru nokavēto dienu par periodu, kurā SIA „Neste Latvija” bija grūtības iegūt informāciju no trešās personas, savukārt 2006.gada 21.jūnija lēmumā lietā Nr.p/06/05/2 līdzīga iemesla dēļ Padome SIA „Neste” samazinājusi uzlikto naudas sodu pat līdz 20 reizēm – uz Ls 5.

Apgabaltiesa, pārbaudot minētos lēmumus, konstatē, ka šajās lietās ir atšķirīgi faktiskie apstākļi. Lietā Nr.p/06/05/1 (ziņojuma iesniedzēja ieguva no cita komersanta nekustamo un kustamo īpašumu – benzīna uzpildes staciju, ko Padome atzina par faktisku aktīvu iegūšanu, kas saskaņā ar Konkurences likumu vērtējama kā apvienošanās) soda nauda tika noteikta par vienu periodu Ls 100 apmērā, par otru – Ls 50 apmērā, par trešo – Ls 10 apmērā. Izdarot lietderības apsvērumus minētajā lietā, Padome ņēma vērā, ka otrajā periodā SIA „Neste Latvija” degvielas uzpildes stacijā (iegūtājā īpašumā) nebija iespēju veikt saimniecisko darbību sakarā ar licences neesamību; attiecībā uz trešo periodu par atbildību mīkstinošu Padome atzina apstākli, ka SIA „Neste Latvija” rīcībā acīmredzami nebija pilnīgas informācijas par apvienošanās iesaistītā dalībnieka aktīviem, sakarā ar ko tika pieļauts kavējums pilnīga ziņojuma iesniegšanai.

Savukārt lietā Nr.p/06/05/2 (ziņojuma iesniedzēja noslēdza nekustamā un kustamā īpašuma nomas līgumu ar citu komersantu, ko Padome atzina par faktisku aktīvu iegūšanu, kas saskaņā ar Konkurences likumu vērtējama kā apvienošanās) naudas sods tika noteikts par atsevišķiem periodiem Ls 100, Ls 50, Ls 25, Ls 10 un Ls 5 apmērā. Periodā, par kuru naudas sods noteikts Ls 5 apmērā par katru dienu, par atbildību mīkstinošu Padome atzina apstākli, ka SIA „Neste Latvija” rīcībā acīmredzami nebija pilnīgas informācijas par apvienošanās iesaistītā dalībnieka – īpašuma iznomātāja – aktīviem, sakarā ar ko tika pieļauts kavējums pilnīga ziņojuma iesniegšanai; turklāt ziņojuma iesniedzēja aktīvi sadarbojās ar Padomi vajadzīgās informācijas iegūšanai.

Apgabaltiesas ieskatā citastarp jāņem vērā apvienošanās raksturs iepriekš minētajās un šajā lietā. Proti, SIA „Neste Latvija” lietā par apvienošanos tika atzīts darījums, kurā tika no citas personas iegūts vai nomāts īpašums. Šādos apstākļos ir saprotams, ka ziņojuma iesniedzējam nebija pilnīgas informācijas par citas – Konkurences likuma izpratnē nesaistītas – personas aktīviem (tiem, kas neattiecas uz konkrēto darījumu). Savukārt šajā lietā, kā konstatēts [8], apvienošanās saistīta ne tikai ar tiešajiem apvienošanās dalībniekiem, bet ar saistītajiem mātes-meitas uzņēmumiem. Līdz ar to secināms, ka pieteicējai nevarēja pastāvēt grūtības saņemt nepieciešamo informāciju no SIA „Biko-Lat” un tās meitas uzņēmuma SIA „CED”, kuras izpēte bija nepieciešama, Padomei lemjot jautājumu par apvienošanos.

Tādējādi apgabaltiesas ieskatā minētās lietas atšķiras no šās lietas. Nekustamā un kustamā īpašuma iegāde un noma (aktīvu iegūšana) no nesaistītas personas ir apvienošanās ar citādu raksturu nekā šajā lietā, tas ir, minētās apvienošanās nav identiskas, līdz ar to nav tieši salīdzināmas.

Pieteicēja norādījusi, ka tai uzlikts tāda paša apmēra sods (Ls 100 par katru nokavēto dienu), kādu Padome uzliek analogiskās situācijās tādiem pārkāpējiem, kuri ir reāli konkurenti.

Apgabaltiesa minētajam argumentam nepiekrīt. Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē norādīja uz Padomes 2007.gada 18.decembra lēmumu Nr.E02-174 SIA „Euroaptieka” lietā. Minētajā lietā jaunajam tirgus dalībniekam tika uzlikts naudas sods Ls 25 apmērā par katru nokavēto dienu ziņojuma iesniegšanai, nokavētas bija 656 dienas. Vērtējot naudas soda samērību, Padome minētajā lietā lietā ņēma vērā virkni apsvērumu, tostarp to, ka apvienošanās neatstās negatīvu ietekmi uz konkurenci konkrētajā tirgū, SIA „Euroaptieka” sadarbojās ar Padomi, pārkāpuma smagumu, naudas soda samērību ar apvienošanās dalībnieku apgrozījumu. Minētajā lietā apgabaltiesas ieskatā Padome pamatoti ņēma vērā arī galīgā naudas soda samērību ar ar apvienošanās dalībnieku apgrozījumu. Kaut arī nokavēto dienu skaits bija liels, tomēr jāņem vērā, ka, aprēķinot lielāku naudas sodu, tas būtiski ietekmētu tirgus dalībnieka finansiālo situāciju, kā rezultātā netiktu sasniegts soda mērķis (soda mērķis tiktu pārsniegts). Padome uzskatīja, ka tieši tāda apjoma naudas sods konkrētajā gadījumā sasniegs soda mērķi. Šajā lietā identiskus apsvērumus, nosakot naudas soda apmēru, izdarīt apgabaltiesas ieskatā nav pamata, jo pieteicējai piemērotais naudas soda apjoms ir samērīgs un nepārsniedz soda mērķi.

Citus piemērus pieteicēja nav norādījusi. Apgabaltiesa arī neatrod, kad salīdzināmos apstākļos tieši tāds pats naudas sods uzlikts pārkāpējiem, kad sakarā ar apvienošanos konstatēta būtiska ietekme uz konkurences procesiem tirgū. Pārbaudot Padomes interneta mājas lapā tās publicētos lēmumus (publicēti tiek visi pieņemtie lēmumi) šās kategorijas lietās, apgabaltiesa konstatē, ka šāda veida pārkāpumi tiek konstatēti ļoti reti. Piemēram, 2006.gadā bijuši abi iepriekš minētie lēmumi SIA „Neste Latvija” lietās un 2006.gada 15.marta lēmums Nr.P/05/06/18 attiecībā uz sabiedrību „Kronospan Holdings Limited” – minētajā lietā ziņojums tika iesniegts pēc apvienošanās pēc ziņojuma iesniedzēja iniciatīvas (kā izskatāmajā lietā), savukārt naudas sods noteikts lielāks nekā pieteicējai – Ls 150 par katru nokavēto dienu (135 dienas).

[11.5] Turklāt jāņem vērā, ka naudas soda apmērs Ls 100 par katru nokavēto dienu ir desmit reižu mazāks par Konkurences likuma 17.panta pirmajā daļā paredzēto maksimālo naudas sodu, līdz ar to nav pamata atzīt, ka lietderības apsvērumi naudas soda apmēra noteikšanā nav veikti un ka nav ņemti vērā pieteicējas atbildību mīkstinoši apstākļi. Apgabaltiesas ieskatā konkrētais naudas soda apmērs ir samērīgs, taisnīgs, atbilstošs pārkāpuma raksturam, un tas attaisno soda mērķi.

[11.6] Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa uzskata, ka Lēmumā pamatoti secināts, ka administratīvā akta izdošana par naudas soda piemērošanu konkrētajā gadījumā ir nepieciešama, lai sasniegtu leģitīmu mērķi un piemērotu attiecīgā mērķa sasniegšanai adekvātu sodu. Attiecīgo mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk ierobežo pārkāpēju. Konkurences likums pieprasa,

lai tirgus dalībnieku apvienošanās tiek paziņota pirms apvienošanās, lai tādējādi būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū un nepieciešamības gadījumā varētu savlaicīgi novērst apvienošanās negatīvo ietekmi uz konkurenci tirgū.

[12] Apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, pieteicējam par izdarīto pārkāpumu saskaņā ar Konkurences likuma 17.panta pirmo daļu uzlikts samērīgs sods.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprida:

Atzīt par nepamatotu un noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Vika Timber” (pēc reorganizācijas sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Vika Wood”) pieteikumu par Konkurences padomes 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.E02-15 (protokola Nr.15, 3§) atcelšanu.

Spridumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	L.Vīnkalna
Tiesneši	(paraksts)	V.Endzelis
	(paraksts)	K.Krastiņa

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnese
Rīgā 2009.gada 28.maijā

L.Vīnkalna